

Sextonde söndagen 2020 – Guds allmakt och skonsamhet

Hur ofta hör man inte goda kristna som säger: ”Jag kan inte be” eller ”Det är helt omöjligt för mig att vara trogen evangeliet”. ”Så bra då”, brukar jag svara. ”då betyder det att du äntligen börjar förstå vad det går ut på”. Det kan först låta cyniskt och obarmhärtigt, men det är ändå nödvändigt att säga det. Den farligaste frestelsen för en god kristen är att han eller hon har fått för sig att man kan prestera bön, att man kan klara av att följa evangeliet till punkt och pricka av egen kraft. Om vi vill leva och be som goda kristna måste allt byggas på ödmjuk insikt i vår oförmåga och svaghet. ”Anden stöder oss i vår svaghet. Vi vet ju inte hur vår bön egentligen bör vara” (Rom 8:26), säger Paulus. Detsamma gäller hela vårt liv i Jesu efterföljd. Det är bara utifrån den uppriktiga och ödmjuka insikten i vårt behov av Guds hjälp och Andens ledning som vi kan komma vidare. ”Skänk oss allt mera av din Andes gåvor, så att vi brinner av tro, hopp och kärlek och aldrig tröttnas i din tjänst”, så bad vi i dagens kollektbön. Det är en bön vi borde be varje dag för att komma ihåg vad det är leva och be som en trogen Jesu lärjunge.

Vi behöver alltid Guds nåd. Vi behöver Andens gåvor för att komma Gud nära och leva i bönen ständiga gemenskap med honom, så att vi kan leva i hans tjänst och efterfölja hans Son. Det låter vackert och det är vackert, men samtidigt kommer det att kräva allt av oss. Om vi vill vara Jesu lärjungar finns det ingen plats för självtillräcklighet. Eget beröm luktar illa och stinker. Samtidigt måste vi komma ihåg att det är just detta som den till det yttre gode och fromme kristne ständigt frestas till: ”jag går i alla fall troget i kyrkan och jag ber mina böner, jag är inte som andra syndiga och onda människor”. Naturligtvis säger vi det inte så där rakt på sak. Men när vi väl börjar tänka på andra människor som dåliga, som sämre, ja, då har vi redan börjat falla för frestelsen. Det är det som många av våra icke-troende vänner eller ovänner kan märka hos oss och så genomskåda oss som hycklare. När vi väl själva har genomskådat denna frestelse och erkänt att den kan dyka upp inom oss, ibland halvt omedvetet, då är vi på väg att bli befriade. Då kan Gud också fortsätta sitt renande och helgande verk inom oss.

Gud vill verkligen göra oss fria från denna synd och göra oss ödmjuka, ja, så mjuka att han själv kan forma oss efter sin Sons bild. Vi måste bli som leran som Krukmakaren formar, ibland försiktigt men ibland också ganska hårdhänt. Sådant är den helige Andes ständiga verk inom oss, han som sakta men säkert kan omforma oss och likgestalta oss med Jesus. ”Anden vädjar för oss med rop utan ord, och han som utforskar våra hjärtan vet vad Anden menar, eftersom Anden vädjar för de heliga så som Gud vill” (Rom 8:27). Genom vårt dop och vår konfirmation har vi redan fått Anden som en inre gåva, som ett helighetsfrö, som kan förändra oss helt och fullt. Det är det som Jesus också talar om i dagens

evangelium: ”Med himmelriket är det som när en man hade sått god säd i sin åker” (Matt 13:24). I vårt hjärtas åker har Herren sått sin goda säd. Denna gåva är i sista hand den helige Ande själv, som oavslåttligt verkar inom oss genom trons, hoppets och kärlekens gåvor. Därför talar vi om vårt andliga liv, det teologala livet, som bärs upp av dessa tre teologala dygder eller krafter, tro, hopp och kärlek. Det är denna teologala dynamik inom oss som är Guds stora gåva som gör det möjligt för oss att leva i ständig gemenskap med honom, i bön och liv. I den mystiska teologin säger man därför att vi har fått ett övernaturligt organ, som gör det möjligt för oss att stå i ständig relation med honom. I tro, hopp och kärlek kan vi alltid nå fram till den Gud som själv ständigt tror på oss, älskar oss och hoppas på oss. Vår gudsrelation bygger på denna ömsesidighet. Vi kan aldrig berömma oss själva av något. Allt är nåd och gåva: ”Du, Herre, är en barmhärtig och nådig Gud, långmodig och stor i mildhet och trofasthet. Vänd dig till mig och var mig nådig” (Ps 86:15-16).

När tron, hoppet och kärleken börjar föra oss allt djupare in i gemenskapen med Jesus Kristus och göra oss allt mer lika honom, då förändras också vår inställning till andra människor. Då blir vår blick på dem och vårt sätt att bemöta dem mer och mer teologalt. Vi möter dem med tro, hopp och kärlek. Vi ser på dem Guds ögon och låter honom locka fram det bästa i dem. Då kan vi bli befriade från en annan frestelse som också brukar drabba den förment gode och fromme kristne: att se på andra som onda, som fiender, ja, som ogräs. ”Skall vi alltså gå och rensa bort ogräset?” (Matt 13:28), frågar tjänarna som fått allt om bakfoten. Mästaren sätter dem genast på plats – och oss också om vi faller för denna frestelse: ”Nej, då kan ni rycka upp vetet samtidigt som ni rensar bort ogräset” (Matt 13:29).

Domen tillhör bara Herren. Bara han är allsmäktig. Vi får inte döma ut och fördöma någon. Vi står alla under Guds allsmäktiga dom. Vi kan alla växa och förvandlas mer och mer av hans nåd. Vi behöver alla hans nåd och förlåtelse. ”Din rättfärdighet kommer ur din styrka: att du härskar över alla gör dig skonsam mot alla (Vish 12:18). Guds allmakt visar sig i hans skonsamhet. Guds rättfärdighet blir tydlig i hans barmhärtighet. Att Gud är sådan är vår enda räddning. Vi kan inte sätta oss på våra höga hästar och se ned på dem som vi ser som onda, som fiender, som ogräs. Det är just dem som Gud vill rädda. Det är därför Jesus har dött på korset: för att rädda det som var förlorat, ja, för att rädda också oss som utan honom är förlorade. Vi tror på en allsmäktig Gud som just därför alltid är skonsam och barmhärtig. Det är tur för oss alla att det är så, även om vi aldrig kan fatta vidden och bredden, höjden och djupet av detta mysterium. Ändå är det just det som Anden vill uppenbara för oss, steg för steg, så att vi kan se på varandra med Guds varma, medlidsamma blick i stället för med kalla och likgiltiga ögon.